

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

Коломієць С.М. – к.т.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

В статті розглянуті питання удосконалення системи оцінки якості практичної підготовки студентів, принципів створення і функціонування системи моніторингу якості практичної підготовки з метою підвищення ефективності практичної підготовки і приведення її у відповідність до вимог сучасного виробництва

Згідно з кваліфікаційною характеристикою інженер-механік повинен мати достатній рівень теоретичної та практичної підготовки, вміти безперервно поповнювати свої знання і використовувати їх в практичній діяльності, володіти передовими методами управління трудовими колективами, знати тенденції розвитку суспільства на сучасному етапі, відповідально відноситись до своєї справи, вміти обґрунтовувати і реалізовувати технічні рішення [1].

Критерієм ефективності роботи вищого навчального закладу в справі підготовки спеціалістів для народного господарства країни є те, наскільки успішно випускники вузу вирішують в своїй практичній роботі науково-технічні та соціально-економічні задачі, наскільки швидко проходить їх професійне становлення [1].

Становлення в нашій державі нових економічних та суспільних відносин, нових форм господарської діяльності сільськогосподарських підприємств потребує нових шляхів розв'язання проблеми якісної практичної підготовки студентів і об'єктивного її оцінювання, надання теоретичного обґрунтування показникам, критеріям якості та методам, які при цьому застосовуються. Саме це потребує нагальної необхідності розвитку та удосконалення системи оцінки якості практичної підготовки і створення системи моніторингу практичної підготовки студентів.

Міжнародна практика свідчить, що здійснення моніторингу з подальшим аналізом та оцінюванням ситуації є єдино можливим способом перевірки того, який рівень практичної підготовки мають випускники навчальних закладів. Для цього зміст освіти повинен відповідати сучасним вимогам виробництва та рівню міжнародних стандартів у галузі освіти.

Складний комплекс проблем, пов'язаних з перебудовою структури народного господарства України вимагає створення в нашій країні такої інституції, яка б сприяла адекватній, оперативній і виваженій політиці в галузі практичної підготовки студентів. Тому, повинні бути створені такі умови для виробничників, які б їх зацікавили в участі у практичній підготовці студентів. Насамперед, це умови матеріального стимулювання з боку держави. На сучасному виробництві господар рахує кожну копійку і йому витратити матеріальні кошти і технічні засоби на практичне навчання, яке б відповідало вимогам сучасного виробництва, не має сенсу. Є поодинокі випадки, коли господар вкладає кошти у практичну підготовку майбутніх спеціалістів. Частіше, якість практичної підготовки студентів залежить від випадкових чинників: наявності досвідчених керівників-виробничників, сучасних машин, обладнання, технологій.

Покращити якість практичної підготовки студентів повинна система моніторингу якості практичної підготовки. Для цього, перш за все, необхідно розробити засади моніторингу:

- нормативно-правові документи, які б регулювали та спрямовували моніторингові дослідження якості практичної підготовки;
- теоретичні та методологічні основи моніторингу якості практичної підготовки як складової моніторингу вищої освіти;
- система основних показників та критеріїв якості практичної підготовки;
- спеціальна підготовка педагогічного персоналу з питань методологій та методики проведення моніторингу та обробки статистичних даних, що одержуються в ході досліджень.

Оскільки моніторингові дослідження надають обширну інформацію стосовно різноманітних аспектів практичної підготовки: рівень та якість теоретичної підготовки, суспільні якості майбутнього керівника, то їх можна розглядати як обов'язкову і найбільш важливу складову процесу практичної підготовки. Саме тому моніторинг повинен відповідати:

- нормативно-правовому, організаційному та науково-методичному забезпеченню його складових частин;
- об'єктивності одержання та обробки інформації, що передбачає максимальне виключення суб'єктивних оцінок, врахування всіх результатів, створення для всіх учасників дослідження рівних умов у процесі перевірки якості підготовки;
- комплексності дослідження різноманітних аспектів навчально-виховного процесу, обробки та аналізу одержаних результатів;
- безперервності та тривалості спостережень за станом практичної підготовки;
- своєчасності отримання, обробки та використання об'єктивної інформації про якість практичної підготовки;
- перспективності запланованих моніторингових досліджень, спрямованості їх на розв'язання актуальних завдань розвитку практичної підготовки.

Впровадження кожного із зазначених принципів функціонування системи моніторингу якості практичної підготовки на різних рівнях його здійснення має свої особливості, які обумовлені цілями і завданнями даного рівня, особливостями та метою проведення окремого дослідження.

Але, не дивлячись на зовнішні відмінності, що простежуються на цих рівнях, моніторингова діяльність повинна здійснюватися в межах системного аналізу всіх складових практичної підготовки і засновуватися на засадах систематичності, цілісності та комплексності досліджень. Це пояснюється тим, що практична підготовка має цілісний характер, як складова навчального процесу, тому спостереження за цим процесом та його оцінювання передбачає цілісне і всебічне вивчення його різних аспектів, використання комплексу критеріїв та сукупності способів і методів контролю.

Слід відзначити, що важливою вимогою моніторингу якості практичної підготовки є врахування професійних здібностей студентів і педагогічного рівня керівників практики, умов і конкретних ситуацій проведення практик. З цією метою необхідне широке застосування анкетування для з'ясування рівня організації проведення практики, як з боку університету, так і виробництва, визначення соціально-побутових та виробничих умов проведення практик тощо.

Таким чином, здійснення моніторингових досліджень якості практичної підготовки з використанням відповідного інструментарію буде сприяти підвищенню ефективності практичної підготовки в рамках навчально-виховного процесу, дозволить запровадити наукові методи дослідження, аналізу, порівняння досягнутих результатів та планування подальшого розвитку практичної підготовки.

Список літератури:

1. Методичні рекомендації з організації наскрізної практики студентів під час підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму 6.100102 «Процеси,

машини та обладнання агропромислового виробництва» та освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст», «магістр» спеціальності 7.091902 «Механізація сільського господарства» / Дуганець В.І., Бендера І.М., В.І. Дуганець та ін. за ред. І.М. Бендери – К.: Аграрна освіта, 2008.-53 с.

2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (затверджено наказом Міністра освіти України від 8 квітня 1993 р. - № 93).